

Dosarul nr. 2ra-1848/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (judecător A. Negru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători A. Panov, M. Anton și V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Elena Moscalenco, prin intermediul avocatului Nicolae Ciolacu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Ianușev împotriva Elenei Moscalenco cu privire la repararea prejudiciului patrimonial și moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul declarat de Elena Moscalenco, prin intermediul avocatului Nicolae Ciolacu, împotriva hotărârii din 05 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost respins,

c o n s t a t ă :

La 07 martie 2017, Mihail Ianușev a depus, prin intermediul avocatului Artur Țapeș, o cerere de chemare în judecată (f.d. 4-8) împotriva Elenei Moscalenco cu privire la repararea prejudiciului patrimonial în sumă de 1 956 de euro și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, avocatul Artur Țapeș a relatat că la 23 februarie 2011, Elena Moscalenco a încheiat cu Mihail Ianușev antecontractul de vânzare-cumpărare nr. 1511, având drept obiect terenul pentru construcții cu suprafața de 0, 03 ha, amplasat pe XXXXX.

A precizat că potrivit pct. 1 din antecontract, părțile urmau să încheie contractul de vânzare-cumpărare nu mai târziu de 30 august 2011, iar în baza pct. 8 din antecontract, Mihail Ianușev i-a dat Elenei Moscalenco arvuna în sumă de 4 000 de euro.

A susținut că Elena Moscalenco a refuzat cu rea-credință să încheie contractul de vânzare-cumpărare, din care motiv, la 30 octombrie 2014, Mihail

Ianușev a formulat o plângere către organele de drept.

A afirmat că prin sentința din 19 aprilie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, Elena Moscalenco a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal și condamnată cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 3 000 de lei.

A declarat că prin decizia din 16 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Elena Moscalenco a fost admis din alte motive și a fost pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Elena Moscalenco a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal și liberată de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

A opinat că în conformitate cu art. 1398 alin. (1) Cod civil, Elena Moscalenco este obligată să repare prejudiciul patrimonial și moral, fiindcă a acționat față de Mihail Ianușev în mod ilicit, cu vinovăție.

A menționat că prejudiciul patrimonial este compus din dobânda de întârziere pentru perioada 30 august 2011 – 04 decembrie 2014 (data în care Elena Moscalenco a depus o parte din sumă pe contul executorului judecătoresc), cât și din venitul ratat pe care Mihail Ianușev l-ar fi obținut în cazul depunerii sumei de 4 000 de euro într-un cont bancar de depozit sau al împrumutării acesteia.

Cu referire la prejudiciul moral, a evidențiat că Mihail Ianușev a suportat suferințe psihice, având în vedere procedurile penale îndelungate.

Prin hotărârea din 05 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani (f.d. 52-54), acțiunea înaintată de Mihail Ianușev, prin intermediul avocatului Artur Țapeș, a fost admisă parțial. S-au încasat în beneficiul lui Mihail Ianușev, din contul Elenei Moscalenco, suma de 10 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 de lei. S-a încasat în beneficiul statului, din contul Elenei Moscalenco, taxa de stat în sumă de 100 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 03 august 2017, Elena Moscalenco a declarat, prin intermediul avocatului Nicolae Ciolacu, apel (f.d. 61-62; 63) împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 111-114), apelul declarat de Elena Moscalenco, prin intermediul avocatului Nicolae Ciolacu, a fost respins, iar hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 05 iulie 2018, Elena Moscalenco a declarat, prin intermediul avocatului Nicolae Ciolacu, recurs (f.d. 121-125; 127) împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia în partea respingerii apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor admise și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care pretențiile să fie respinse ca neîntemeiate.

În motivarea recursului, avocatul Nicolae Ciolacu a invocat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat art. 616 Cod civil și art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, iar Mihail Ianușev nu a probat cauzarea prejudiciului moral.

În același context, a susținut că instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerare gradul de vinovăție al Elenei Moscalenco în raport cu proba care demonstrează încercarea de soluționare amiabilă a cauzei, cât și alți factori.

A afirmat că, în contradicție cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu a micșorat cuantumul încasat al cheltuielilor de asistență juridică proporțional părții admise din acțiune.

Elena Moscalenco a recepționat decizia integrală a instanței de apel nu mai devreme de 26 iunie 2018 (f.d. 126). Astfel, recursul este în termen.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Elena Moscalenco, prin intermediul avocatului Nicolae Ciolacu, împotriva deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge în mod unanim la concluzia că recursul urmează a fi considerat inadmisibil, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă statuează că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Potrivit art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea

greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede că temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea că judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă garanțiilor unui proces echitabil, consfințite la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe calea recursului pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Totodată, completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că argumentele invocate în recurs nu au vocația de a duce la modificarea soluției în prezenta cauză, or acestea nu atestă examinarea raportului juridic litigios de către instanțele ierarhic inferioare cu încălcarea normelor de drept material și procesual sau a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, neîncadrându-se astfel în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu

conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din raționamentele nominalizate, completul va considera inadmisibil recursul declarat de Elena Moscalenco, prin intermediul avocatului Nicolae Ciolacu.

Conform art. 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Elena Moscalenco, prin intermediul avocatului Nicolae Ciolacu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Valeriu Doagă

judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton